

Warszawa, dnia 17 października 2006 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-531876-II/06/DK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny

Szanowny Panie Ministrze

Osoby będące ofiarami wypadków drogowych napotykają na liczne trudności związane z uzyskaniem należnej rekompensaty finansowej. Część tych trudności - zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich - możliwa byłaby do wyeliminowania poprzez korektę obowiązujących przepisów prawa.

Przed wszystkim, w ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich, należy rozważyć potrzebę zmiany art.446 § 3 K.c., mającej na celu wprowadzenie instytucji zadośćuczynienia w związku ze śmiercią osoby najbliższej. Skoro możliwość zadośćuczynienia istnieje w przypadku naruszenia takich dóbr osobistych jak dobre imię, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek itp. (zob. art. 23 i 24 w zw. z art. 448 K.c), to tym bardziej możliwość taka powinna istnieć w przypadku śmierci osoby bliskiej, co w sposób istotny narusza sferę psychicznych odczuć jednostki. Zadośćuczynienie to powinno być dodatkowym roszczeniem obok odszkodowania.

Należy również rozważyć potrzebę zmiany treści art. 444 § 1 K.c, skutkiem której osoba, na której ciąży ustawowy obowiązek alimentacyjny wobec poszkodowanego, mogłaby również wystąpić z żądaniem, aby zobowiązany do naprawienia szkody wyłożył z góry sumę potrzebną na koszty leczenia. Celem tej zmiany jest rozwiązanie problemu kosztów leczenia osoby, z którą nie można nawiązać kontaktu (bo np. pozostaje w stanie śpiączki). Aktualnie tylko poszkodowany lub jego pełnomocnik może występować o wyłożenie z góry sumy potrzebnej na leczenie ofiary wypadku drogowego. W efekcie u wielu pokrzywdzonych następuje nieodwracalne pogorszenie stanu zdrowia, a w wielu przypadkach nawet zgon.

Ze względu na aktywną działalność organizacji zajmujących się ochroną praw ofiar przestępstw, wymaga również rozważenia kwestia odpowiedniej zmiany przepisów art. 61 § 1

i § 3 K.p.c. tak, aby organizacje udzielające pomocy ofiarom przestępstw przeciwko zdrowiu i życiu oraz ofiarom wypadków drogowych, mogły samodzielnie wytoczyć powództwo na ich rzecz. Zmiana ta zapewniłaby możliwość lepszej ochrony praw ofiar, często niesamodzielnych, skutkiem następstw wypadków drogowych.

Mając zatem na względzie przedstawione racje, stosownie do art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. nr 14 poz. 147) uprzejmie proszę Pana Ministra o zajęcie stanowiska wobec poruszonych zagadnień i rozważenie podjęcia stosownych działań.

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Warszawa, dnia 10 października 2006 r.

RPO-531876-II-/06/DK

Abstrakt

Wystąpienie do p. Zbigniewa Ziobry Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego w sprawie wprowadzenia instytucji zadośćuczynienia w związku ze śmiercią osoby najbliższej (zmiana treści art. 446 § 3 K.c), w sprawie wprowadzenia możliwości żądania przez osobę ustawowo zobowiązaną do alimentacji wobec poszkodowanego, aby zobowiązany do naprawienia szkody wyłożył z góry sumę potrzebną na koszty leczenia (zmiana treści art. 444 § 1 K.c.) oraz w sprawie umożliwienia organizacjom pozarządowym samodzielnego wytaczania powództwa na rzecz ofiar wypadków drogowych (zmiana treści art. 61 § 1 i § 3 K.p.c).

Przedmiot sprawy:

Do Rzecznika Praw Obywatelskich dotarły informacje o licznych trudnościach związanych z uzyskaniem przez poszkodowanych w wypadkach drogowych należnego im odszkodowania. Rzecznik zapoznał się postulatami zmian podnoszonymi przez Stowarzyszenie Pomocy Poszkodowanym w Wypadkach i Kolizjach Drogowych „Alter ego” i zdecydował o podjęciu z urzędu sprawy, obejmującej różne zagadnienia związane z sytuacją poszkodowanych w wypadkach drogowych oraz szeroko rozumianą prewencją (m.in. Rzecznik Przystąpił do Koalicji na rzecz świateł przez cały rok). W ramach tej sprawy, przygotowane zostało wystąpienie mające na celu m.in. rozwiązanie problemu leczenia osób, z którymi nie można po zdarzeniu nawiązać kontaktu z przyczyn zdrowotnych. Celem Rzecznika jest m.in. poszerzenie kręgu osób uprawnionych do występowania w imieniu ofiary.

/-/ Dorota Krzysztoń